

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

PRVI ODJEL SUDA

ODLUKA

Zahtjev br. 6718/13
Bojana VUKELIĆ
protiv Hrvatske

Europski sud za ljudska prava (Prvi odjel), zasjedajući 12. prosinca 2017.
u vijeću u sastavu:

Kristina Pardalos, *Predsjednica*,
Ksenija Turković,
Pauliine Koskelo, *sutkinje*,

i Renata Degener, *zamjenica tajnika Odjela*,

S obzirom na gornji zahtjev podnesen 27. Prosinca 2012.,

S obzirom na očitovanje koje je dostavila tužena Vlada i odgovor na
očitovanje koje je dostavila podnositeljica zahtjeva,
nakon vijećanja odlučuje kako slijedi:

ČINJENICE

1. Podnositeljica gđa Bojana Vukelić hrvatska je državljanica, rođena je 1949. godine i živi u Zagrebu. Podnositeljicu zahtjeva pred Sudom je zastupao g. R. Pelicarić, odvjetnik iz Zagreba.

2. Hrvatsku Vladu („Vlada“) zastupala je njezina zastupnica, gđa Š. Stažnik.

A. Okolnosti predmeta

3. Činjenično stanje predmeta, kako su ga iznijele stranke, može se sažeti kako slijedi.

4. Podnositeljica je radila kao znanstvenica-istraživačica na Institutu R.B. od 1977. godine. Dana 6. veljače 2002., poslodavac podnositeljice dao joj je otkaz ugovora o radu zbog skrivljenog ponašanja radnika s ponudom

izmijenjenog ugovora. Ponuda se odnosila na nižu poziciju s nižom plaćom jer podnositeljica nije uspjela steći doktorsku diplomu u propisanome roku.

5. Podnositeljica je pristala potpisati novi ugovor, no istovremeno je podnijela tužbu protiv svog poslodavca osporavajući njihovu odluku da otkazu prethodni ugovor sklopljen s njom. Također je tražila da je se vrati na prijašnje radno mjesto, uz isplatu razlike između plaće.

6. Dana 8. veljače 2007. Općinski građanski sud u Zagrebu odbio je tužbeni zahtjev podnositeljice kao neosnovan. Nakon žalbe podnositeljice, Županijski sud u Zagrebu potvrdio je prvostupanjsku presudu.

7. Podnositeljica je kasnije podnijela reviziju koju je Vrhovni sud Republike Hrvatske proglasio nedopuštenom dana 14. travnja 2010. godine tvrdeći da radni odnos nije stvarno prestao jer je sklopila novi ugovor s istim poslodavcem. To je dovelo do odbacivanja njezine revizije kao nedopuštene *ratione materiae*. Sud se pozvao na članak 382. stavak 1. točku 2. Zakona o parničnom postupku.

8. Dana 26. svibnja 2010. podnositeljica zahtjeva podnijela je ustavnu tužbu Ustavnom sudu Republike Hrvatske. Prigovorila je da je Vrhovni sud pogrešno utvrdio da spor koji se odnosi na situaciju u kojoj poslodavac raskine ugovor o radu i istovremeno zaposleniku ponudi novi ugovor o radu nije ona vrsta spora na koju se odnosi članak 382. stavak 1. točka 2. Zakona o parničnom postupku. Također je tvrdila da Vrhovni sud nije uzeo u obzir članak 115. stavak 1. Zakona o radu u kojem se navodi da su odredbe koje se odnose na otkaz također primjenjive na situaciju u kojoj je poslodavac raskinuo ugovor o radu i istovremeno zaposleniku ponudio novi ugovor o radu s različitim uvjetima. Prema mišljenju podnositeljice, Vrhovni ju je sud sam lišio prava na pristup tom sudu.

9. Dana 5. srpnja 2012. Ustavni je sud proglasio ustavnu tužbu nedopuštenom jer je smatrao da je očigledno neosnovana. Mjerodavan dio odluke glasi kako slijedi:

„Ustavna tužba nije redovni ili izvanredni pravni lijek u sustavu domaćih pravnih lijekova. Ona je posebno ustavnopravno sredstvo zaštite ljudskih prava u pojedinačnim slučajevima. Stoga nije dostatno pozvati se u ustavnoj tužbi na povrede koje su rezultat navodnih nezakonitosti što ih je počinilo nadležno tijelo ili sud u sudskom postupku.

...

U ustavnoj tužbi kao osporavajući razlog ne ističe se niti jedno bitno ustavnopravno pitanje dok se navodno postojanje povrede istaknutih ustavnih prava posebno ne obrazlaže.

Podnositeljica u ustavnoj tužbi nije pokazala da Vrhovni sud pri donošenju odluke [o reviziji podnositeljice] nije poštivao odredbe Ustava o ljudskim pravima i temeljnim slobodama, odnosno da je proizvoljno protumačio mjerodavne odredbe zakona ili drugih propisa.“

B. Mjerodavno domaće pravo i praksa

1. Zakon o parničnom postupku

10. Mjerodavna odredba Zakona o parničnom postupku (Narodne novine br. 53/1991, 91/1992, 112/1999, 81/2001, 117/2003, 88/2005, 84/2008, 96/2008 i 123/2008), kakav je bio na snazi u vrijeme nastanka činjenica u predmetu, glasi kako slijedi:

Članak 382.

„(1) Stranke mogu podnijeti reviziju protiv drugostupanjske presude:

...

2. ako je presuda donesena u sporu o postojanju ugovora o radu, odnosno prestanku radnog odnosa ili radi utvrđenja postojanja radnog odnosa,

...”

11. Mjerodavna odredba Zakona o radu (Narodne novine br. 149/2009), kakav je bio na snazi u vrijeme nastanka činjenica u predmetu, glasi kako slijedi:

Članak 115.

(1) Odredbe ovoga Zakona koje se odnose na otkaz, primjenjuju se i na slučaj kada poslodavac otkáže ugovor i istodobno predloži radniku sklapanje ugovora o radu pod izmijenjenim uvjetima (otkaz s ponudom izmijenjenog ugovora).

...”

2. Sudska praksa Ustavnog suda

12. U odlukama br. U-III-374/2008 od 27. listopada 2010., U-III-3256/2011 od 1. prosinca 2014. i U-III-3256/2005 od 8. srpnja 2013., Ustavni je sud smatrao da nedosljednosti u sudskoj praksi suda dovode do povrede načela pravne sigurnosti i time do povrede ustavnog prava na pošteno suđenje. U svim tim slučajevima podnositelji su jasno naveli da su sudovi odstupili od svoje prethodne sudske prakse i time prouzročili povredu njihova prava na pošteno suđenje.

PRIGOVORI

13. Podnositeljica je prigovorila na temelju članka 6. stavka 1. i članka 13. Konvencije da je došlo do povrede njezina prava na pošteno suđenje jer je Vrhovni sud, suprotno utvrđenoj sudskoj praksi u predmetima identičnima njenom predmetu, odbio ispitati osnovanost njezine revizije.

PRAVO

Članak 6. stavak 1. Konvencije

14. Podnositeljica je prigovorila na temelju članka 6. stavka 1. i članka 13. Konvencije da je došlo do povrede njezina prava na pošteno suđenje jer je Vrhovni sud odlučio da je njezina revizija nedopuštena *ratione materiae*. Posebno je tvrdila da sporna odluka nije u skladu s brojnim presudama istog suda u predmetima identičnima njezinome, koji se odnose na isto pitanje, i u kojima je sud ispita osnovanost revizija. Prigovor je podnesen na temelju članka 6. stavka 1. koji u mjerodavnom dijelu glasi kako slijedi:

„Radi utvrđivanja svojih prava i obveza građanske naravi... svatko ima pravo da ... sud... ispita njegov predmet.“

1. Tvrđnje stranaka

15. Vlada tvrdi da podnositeljica nije iscrpila domaća pravna sredstva jer takav prigovor nije iznijela u svojoj ustavnoj tužbi. Tvrdili su da je podnositeljica u svom zahtjevu Sudu prigovorila da je Vrhovni sud njezinu reviziju proglasio nedopuštenom na način koji je u suprotnosti s utvrđenom sudskom praksom tog suda. Njezin zahtjev Sudu stoga predstavlja prigovor na nedostatak pravne sigurnosti zbog nedosljedne sudske prakse Vrhovnog suda, međutim, te tvrdnje nije iznijela Ustavnom sudu. Podnositeljica je snosila odgovornost jasno navesti i dokazima potkrijepiti način na koji su povrijeđena njezina ljudska prava.

16. Podnositeljica je tvrdila da je pravilno iscrpila dostupne domaće pravne lijekove tvrdeći u ustavnoj tužbi da je Vrhovni sud povrijedio njezino pravo na pristup sudu. S tim u vezi, naglasila je da se njezin prigovor Sudu ne odnosi na nedosljednu sudsku praksu već na povredu njezina prava na pristup Vrhovnom sudu.

2. Ocjena Suda

17. U skladu s člankom 35. stavkom 1. Konvencije Sud predmet može razmotriti tek nakon što se iscrpe sva domaća pravna sredstva. Svrha je

članka 35. državama potpisnicama dati priliku da spriječe ili isprave povrede za koje se navodi da su ih počinile, prije nego se ti navodi podnesu Sudu (vidi, primjerice, *Gherghina protiv Rumunjske* (odluka) [VV], br. 42219/07, stavak 84., 9. srpnja 2015.). Stoga prigovor podnesen Sudu prvo treba podnijeti odgovarajućim nacionalnim sudovima, barem u biti, u skladu s formalnim pretpostavkama domaćeg prava i unutar propisanih rokova (vidi *Vučković i dr. protiv Srbije* (preliminarni prigovor) [VV], br. 17153/11 i 29 drugih, stavak 72., 25. ožujka 2014.).

18. Sud je već utvrdio, u odnosu na zahtjeve podnesene protiv Hrvatske, da se prema sudskoj praksi Suda od podnositelja zahtjeva u načelu traži da iscrpe pravna sredstva pred domaćim sudovima i da na kraju podnesu ustavnu tužbu (vidi *Mađer protiv Hrvatske*, br. 56185/07, stavak 136., 21. lipnja 2011.).

19. Sud ističe da je podnositeljica zahtjeva podnijela ustavnu tužbu dana 25. svibnja 2010. godine (vidi stavak 6. gore). U toj ustavnoj tužbi podnositeljica je tvrdila da je njezino pravo na pristup Vrhovnom sudu povrijeđeno jer je sud pogrešno protumačio određene odredbe domaćeg prava. Podnositeljica je pred Sudom u biti postavila problem vezan uz pravnu sigurnost tvrdeći da je odluka Vrhovnog suda kojom proglašava njezinu reviziju nedopuštenom *ratione materiae*, i kojom je lišava pristupa tom sudu, bila nedosljedna u odnosu na ranije presude tog suda u predmetima koji su bili identični njenom predmetu (vidi stavak 13. gore). To pitanje nije uopće postavila u svojoj ustavnoj tužbi već je umjesto toga prigovorila načinu na koji je sud tumačio pravo (vidi stavak 8. gore). Konkretno, Sud primjećuje da u svojoj ustavnoj tužbi nije spomenula različite pristupe koje je isti sud primijenio u identičnim situacijama, a naročito da nije navela nikakve dokaze zbog čega smatra da je način na koji je Vrhovni sud tumačio mjerodavne odredbe o dopuštenosti revizije navodno bio arbitraran ili očigledno nerazuman.

20. Podnositeljica se stoga nije pozvala na iste osnove u svojoj ustavnoj tužbi i u svom zahtjevu Sudu.

21. Uzimajući u obzir činjenicu da je mehanizam Konvencije podređen nacionalnim sustavima za zaštitu ljudskih prava i s obzirom na gore navedena razmatranja, Sud zaključuje da podnositeljica Ustavnom sudu nije dala stvarnu priliku ispitati isti prigovor koji sada upućuje Sudu.

22. U skladu s time potvrđuje se prigovor Vlade i prigovor podnositeljice mora se odbaciti na temelju članka 35. stavaka 1. i 4. Konvencije zbog neiscrpljivanja domaćih pravnih sredstava.

Iz tih razloga Sud jednoglasno

utvrđuje da je zahtjev nedopušten.

Sastavljeno na engleskome jeziku i otpravljeno u pisanom obliku dana 11. siječnja 2018.

Renata Degener
Zamjenica tajnika

Kristina Pardalos
Predsjednica

Prevela prevoditeljska agencija Alkemist

ALKEMIST
European Translation Agency
ALKEMIST STUDIO d.o.o.
Miramareka 24/6, 10 000 Zagreb
OIB: 72468498524

